

2015 Հայաստանի
Տնտեսական
գեկույց

ՀԱՅ-ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Published by:

Ձեկույցը մշակվել է՝ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (GIZ) աջակցությամբ:
«Մասնավոր հատվածի զարգացում Հարավային Կովկասում» ծրագրի շրջանակներում:
Հեղինակային խումբը համագործակցել է՝ ՀՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ հետ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ 2015

ՀԱՅ-ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ (EDRC)

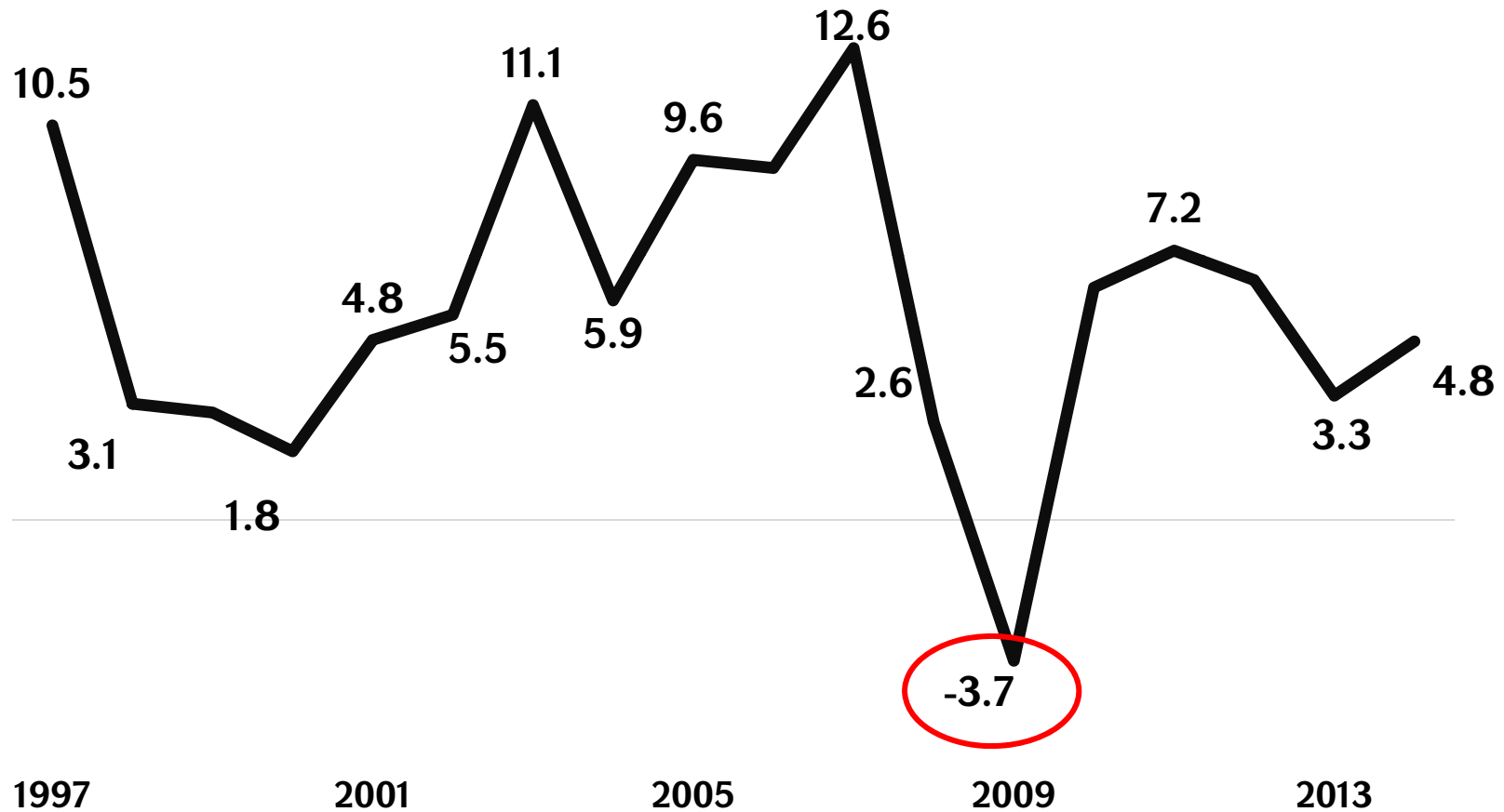
ԱՊՐԻԼԻ 15, 2016

ԵՐԵՎԱՆ, ՀԻԼԹՈՆ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆԸ

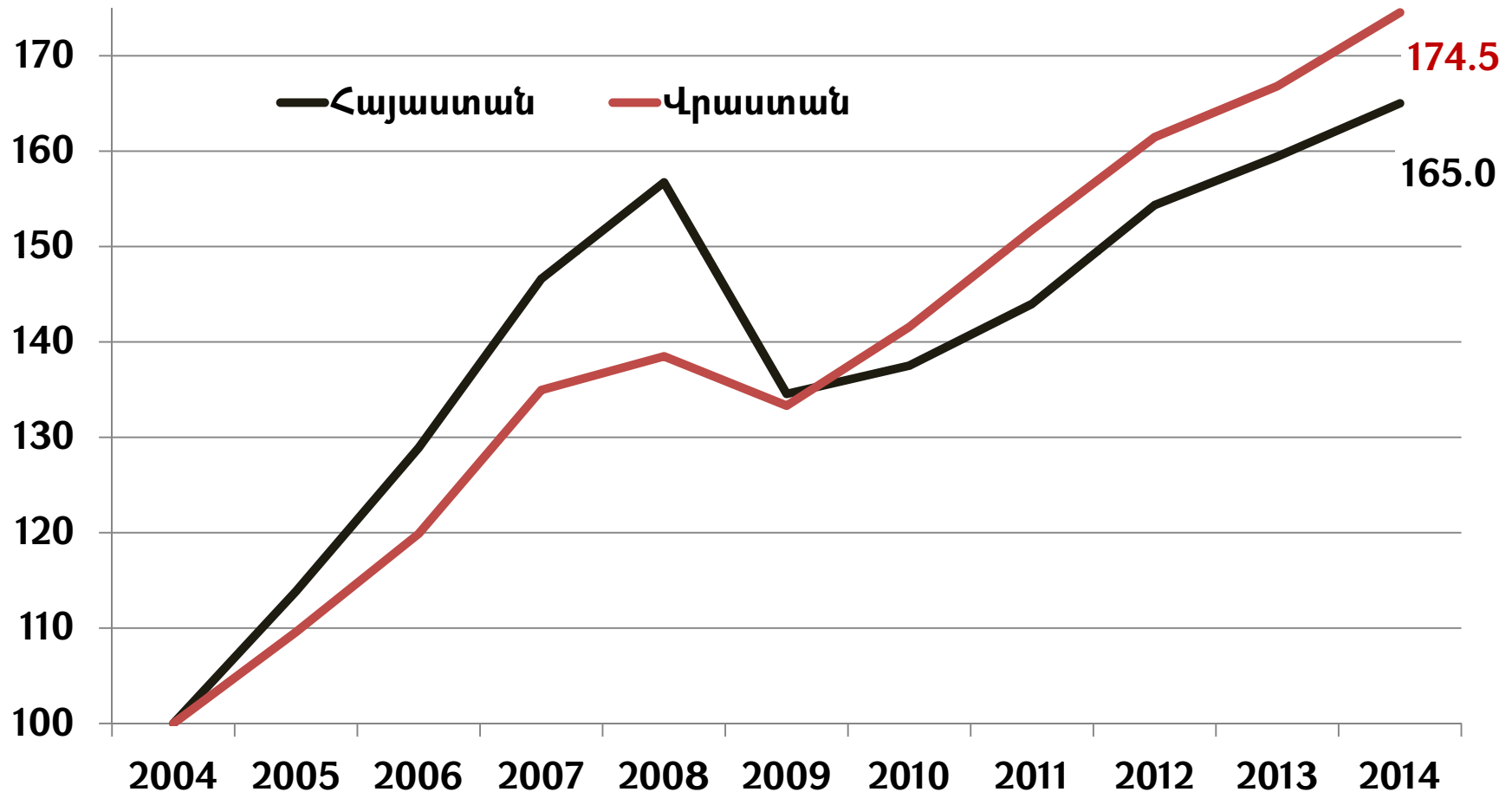
- Վրաստանի տնտեսության ընդհանուր նկարագիրը
- Տնտեսական քաղաքականության ամփոփ ակնարկ
- Միջազգային համադրումներ և վարկանիշեր

Վրաստանի ՀՆԱ-ի իրական աճը 1997-2014 թվականներին, տոկոս

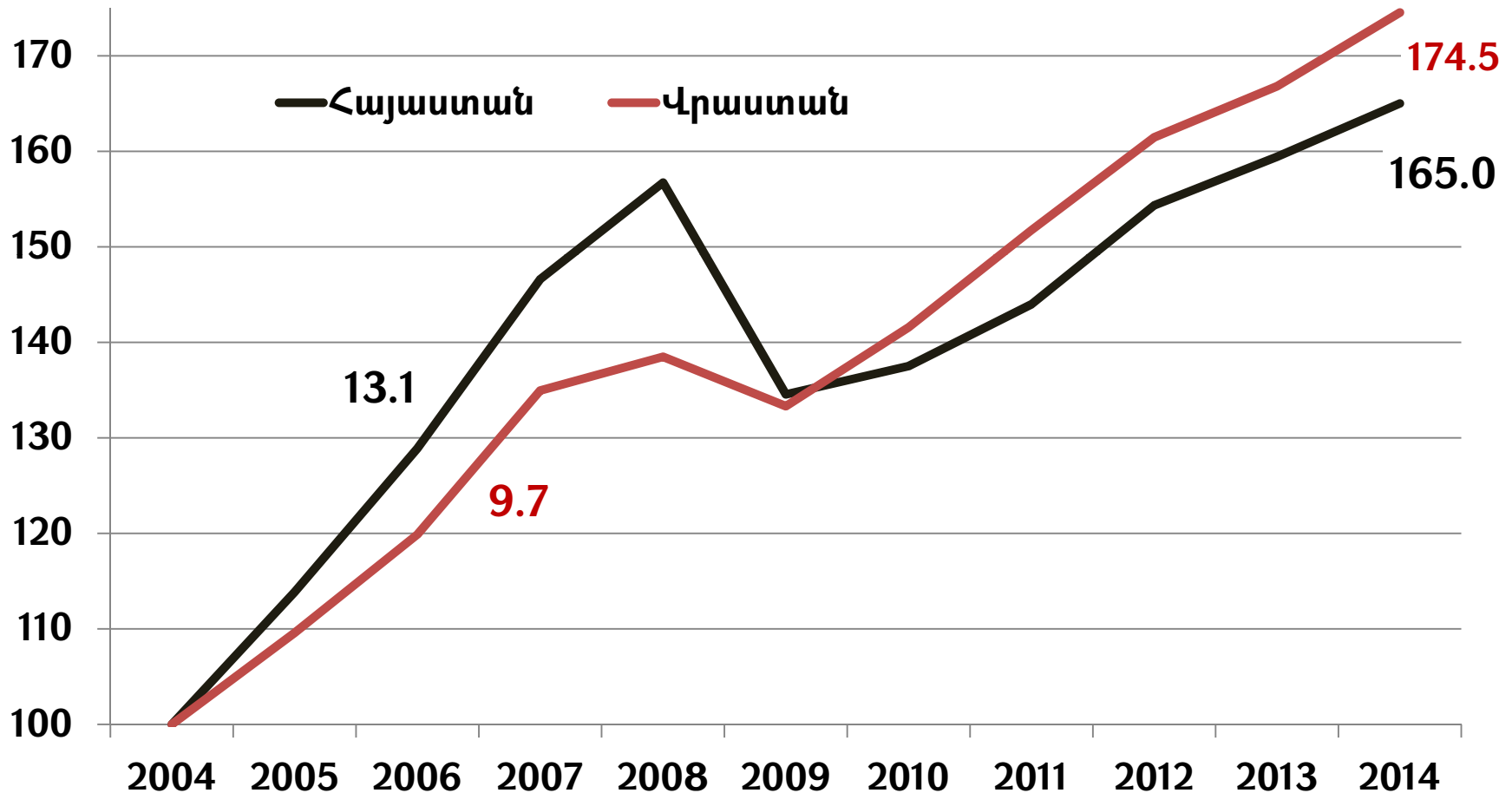

Աղբյուր՝ ՎԱՎԳ և ՏՁՀԿ հաշվարկներ

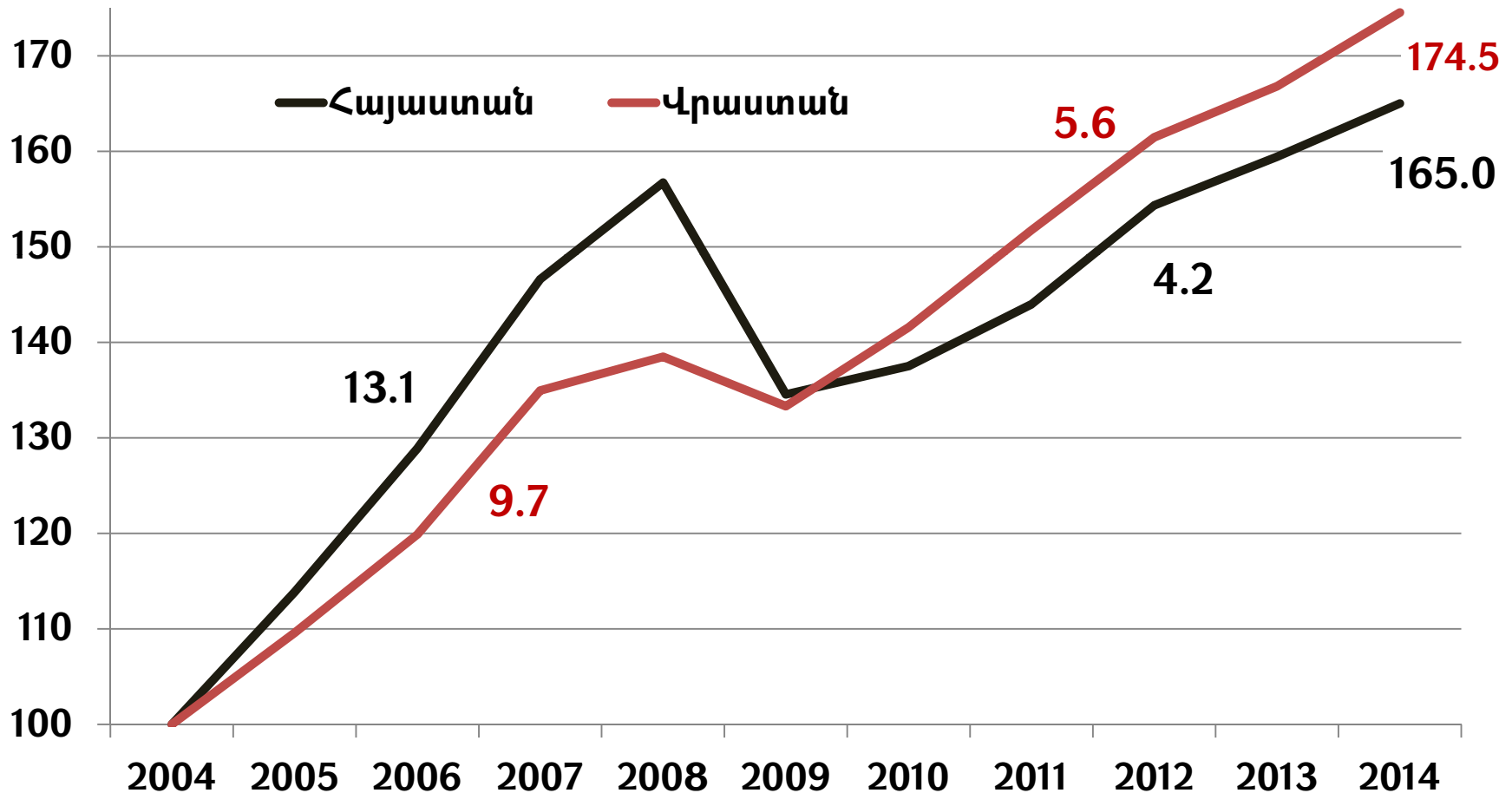
Տնտեսական աճի համաթիվը Հայաստանում և Վրաստանում վերջին 10 տարիներին

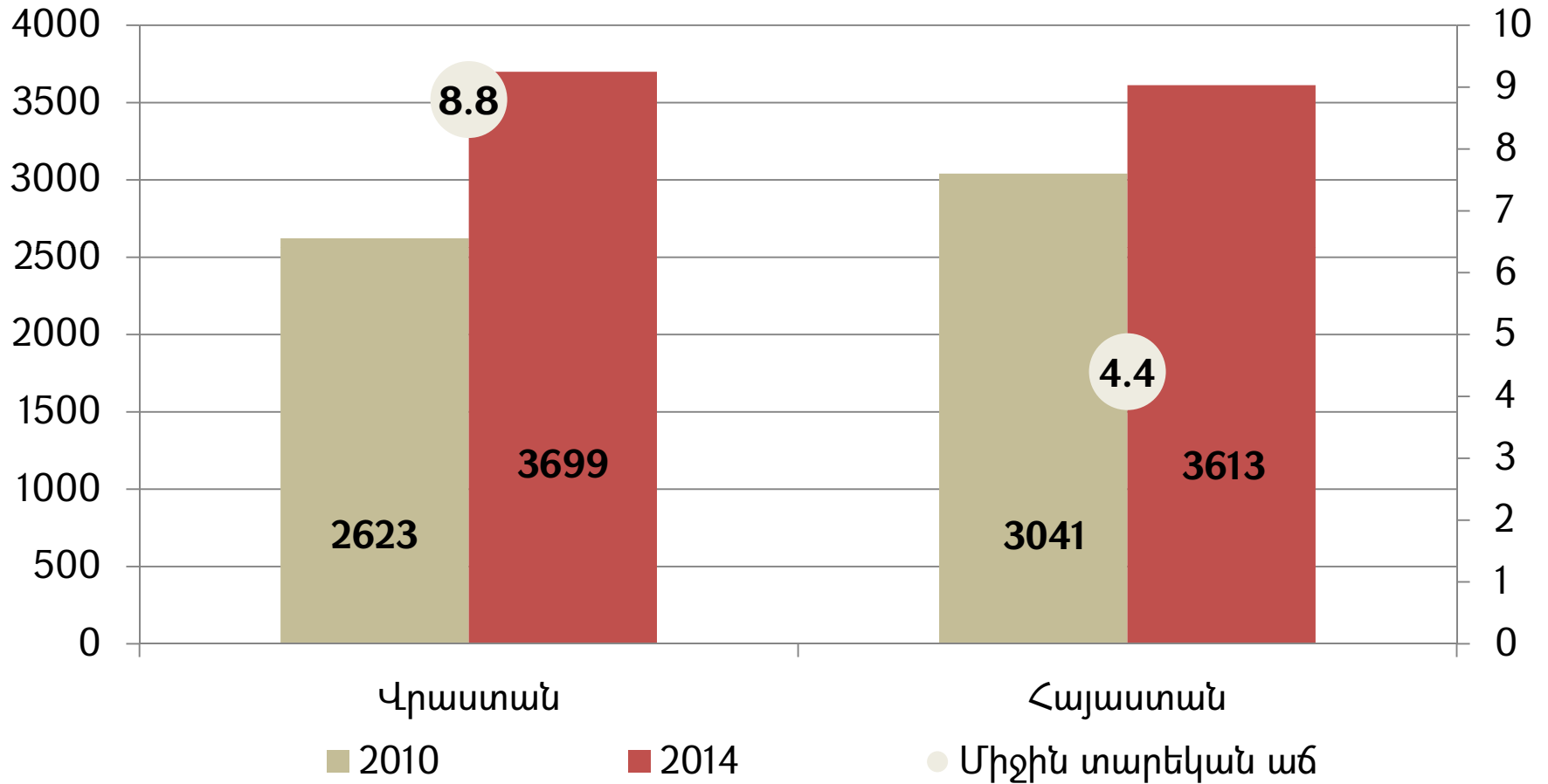
Տնտեսական աճի համաթիվը Հայաստանում և Վրաստանում վերջին 10 տարիներին

Տնտեսական աճի համաթիվը Հայաստանում և Վրաստանում վերջին 10 տարիներին

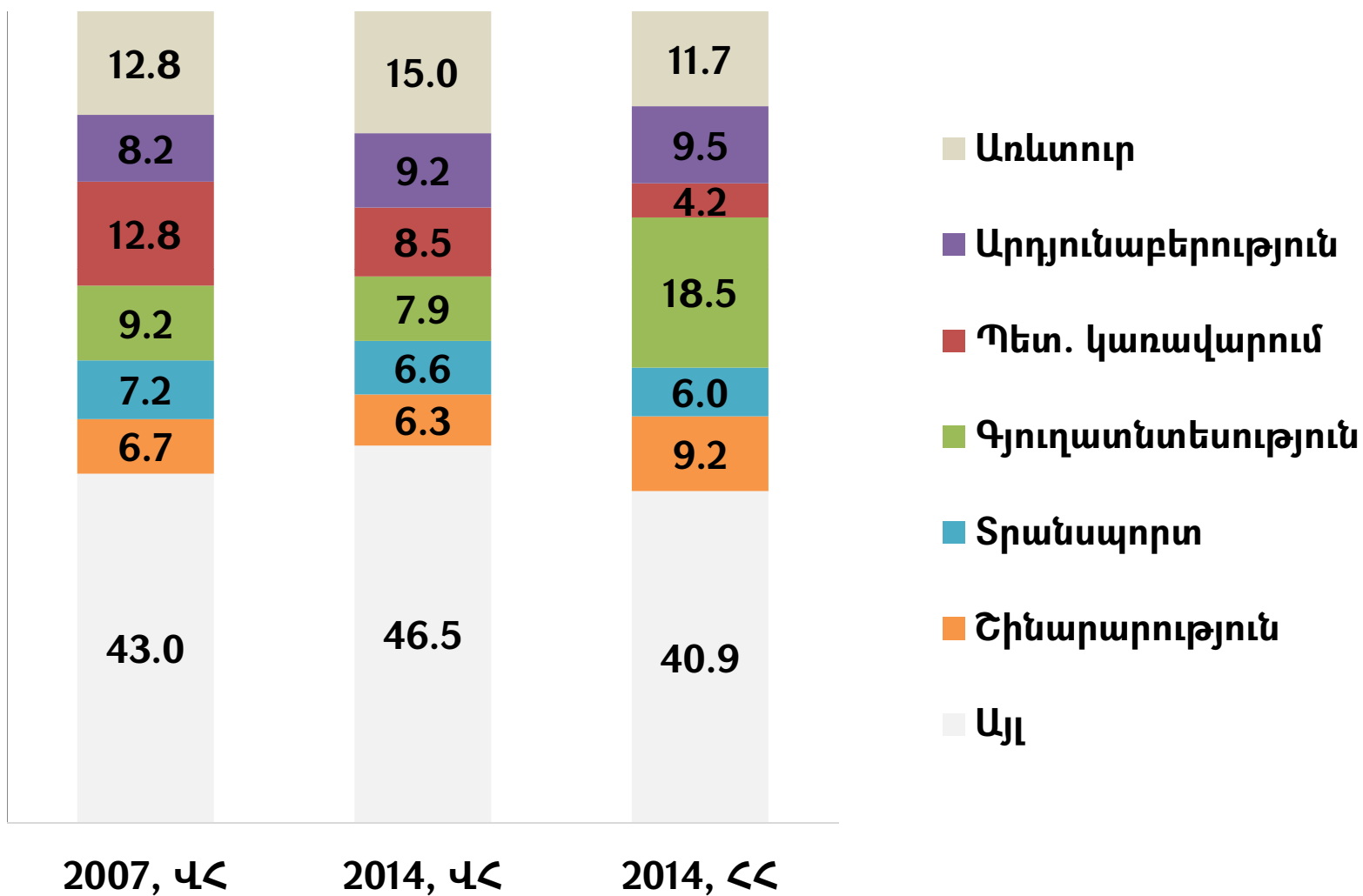

Մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ն Հայաստանում և Վրաստանում 2014 թվականին, ԱՄՆ դոլար

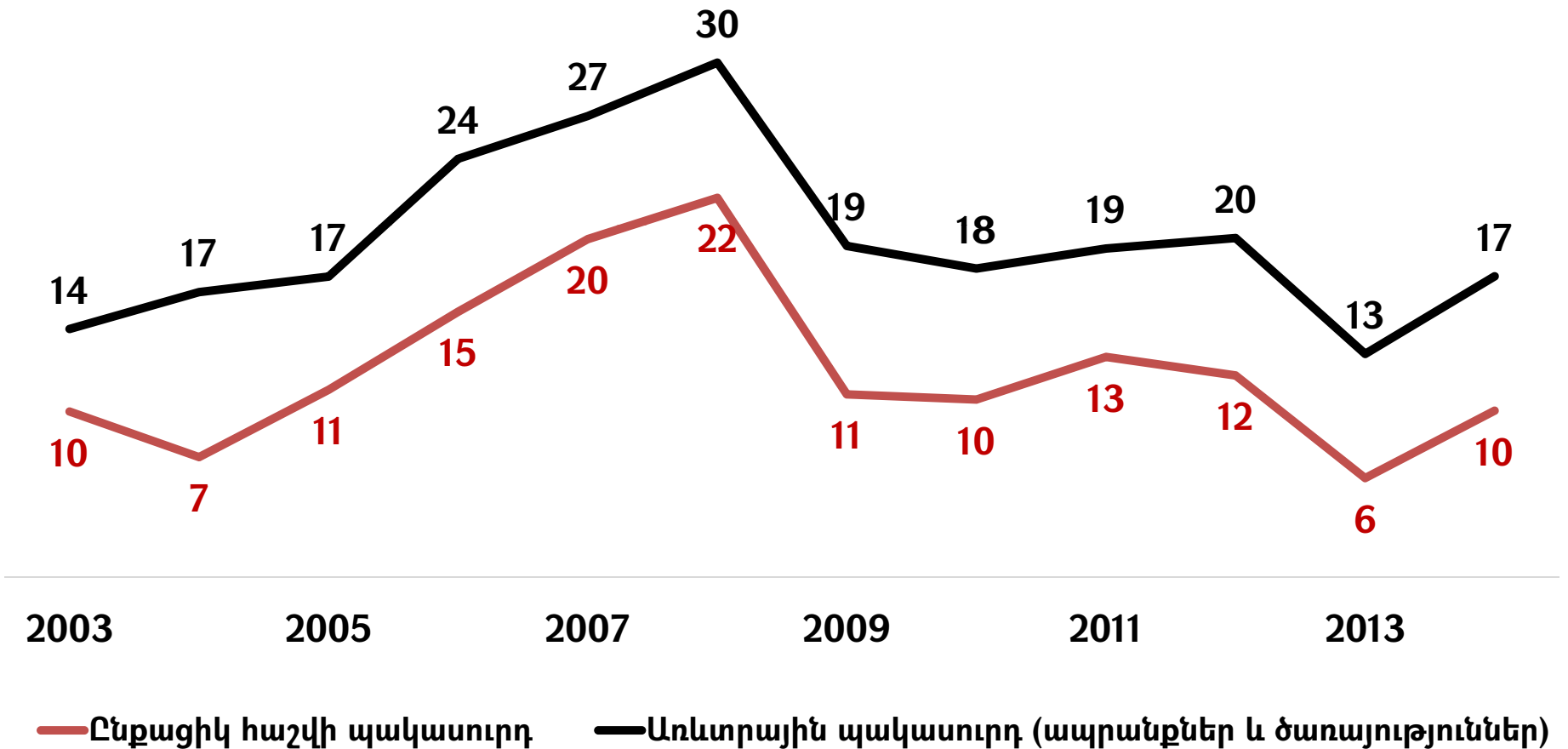

ՀՆԱ-ի կառուցվածքը 2007 և 2014 թվականներին, տոկոս

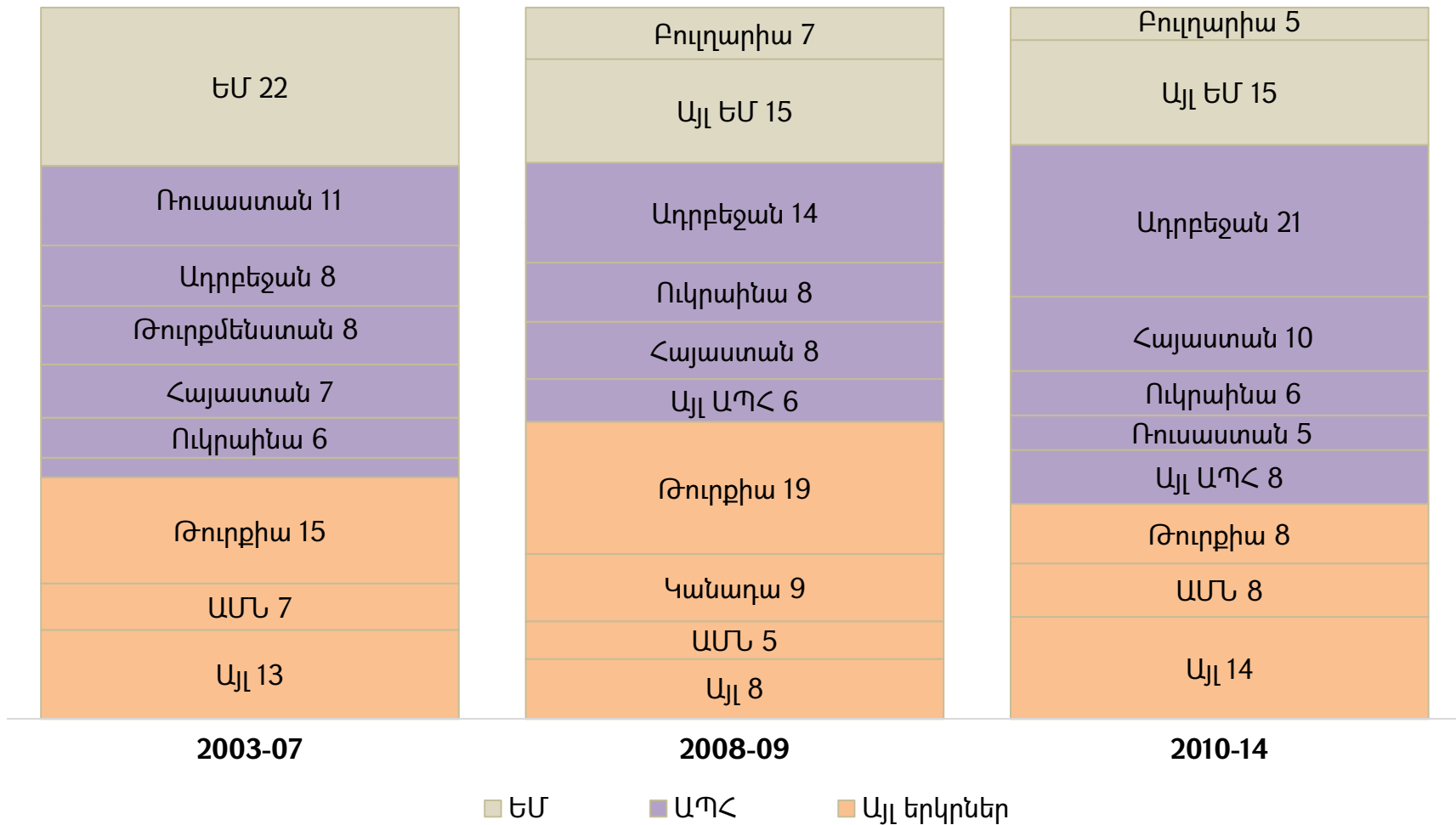

Աղբյուր՝ ՎԱՎԳ և ՏԶՀԿ հաշվարկներ

Ընթացիկ հաշիվը և արտաքին առևտուրը 2003-2014 թվականներին, ՀՆԱ-ի տոկոս

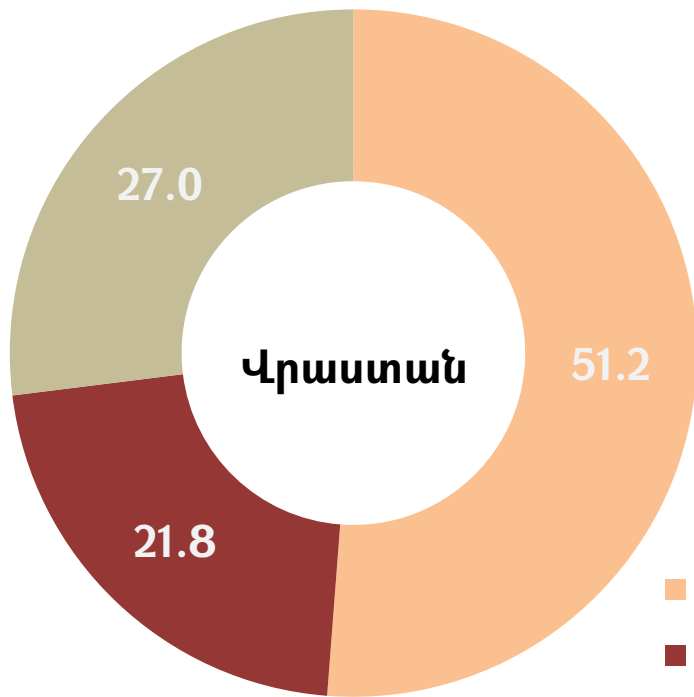

Արտահանման կառուցվածքն ըստ երկրների, տոկոս

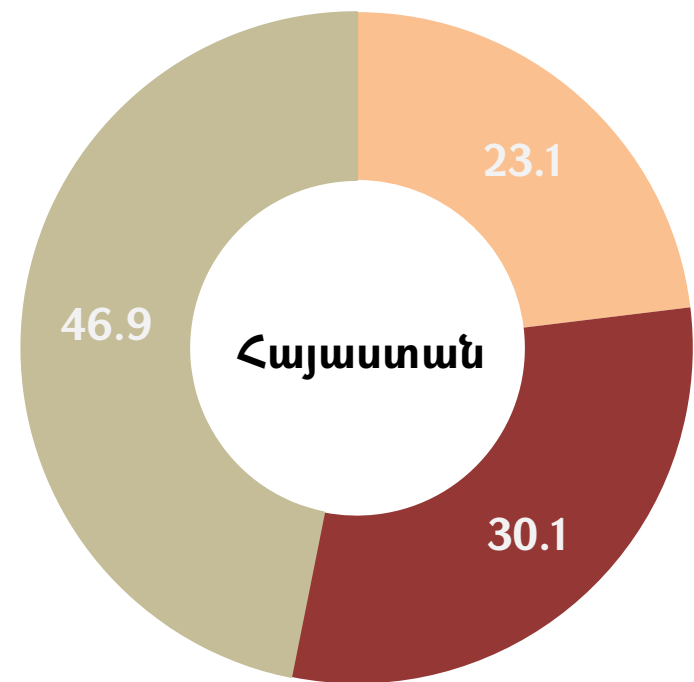

Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

Արտահանման կառուցվածքն ըստ երկրների խմբերի 2014թ., տոկոս

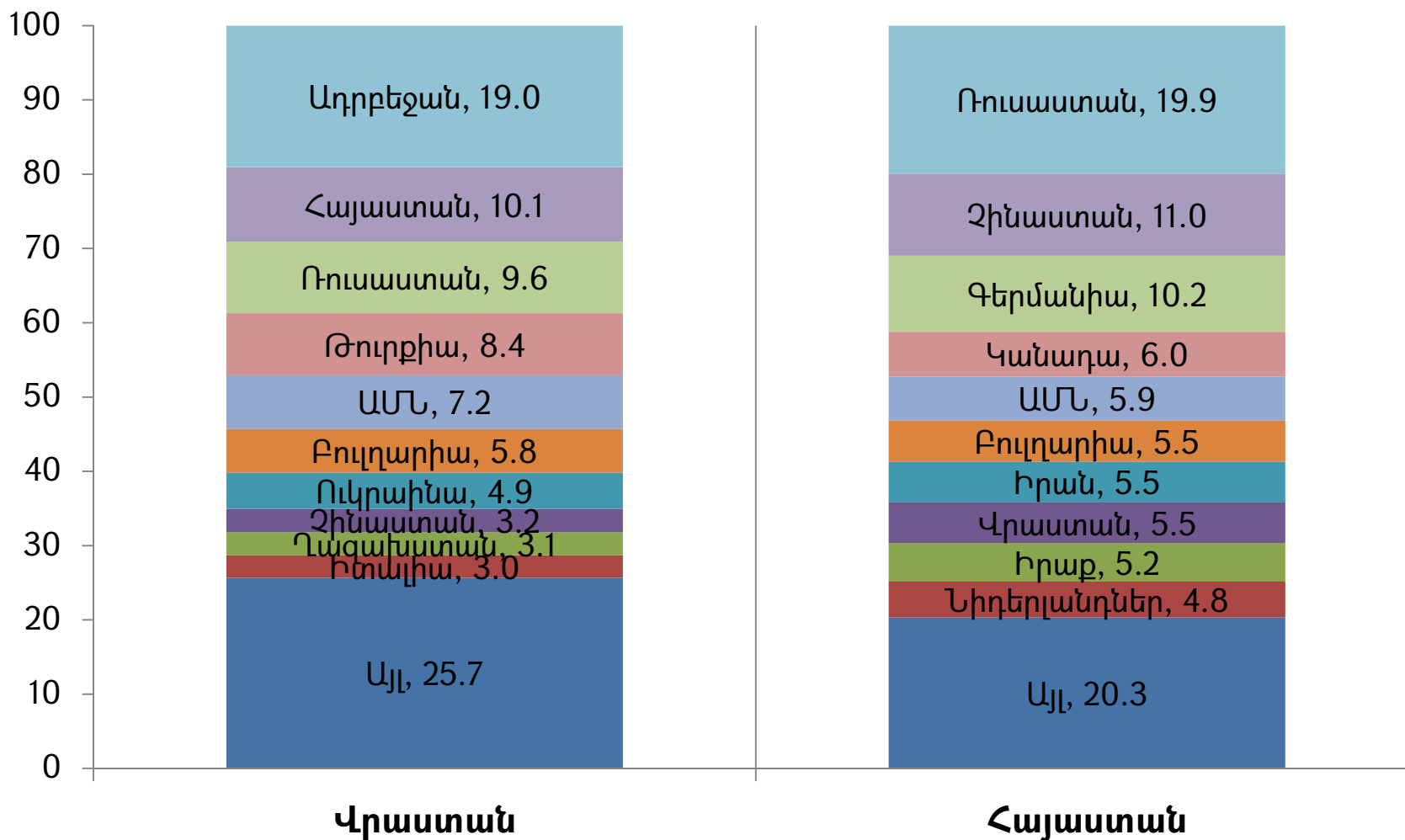

- ԱՊՀ երկրներ
- ԵՄ երկրներ
- Այլ երկրներ

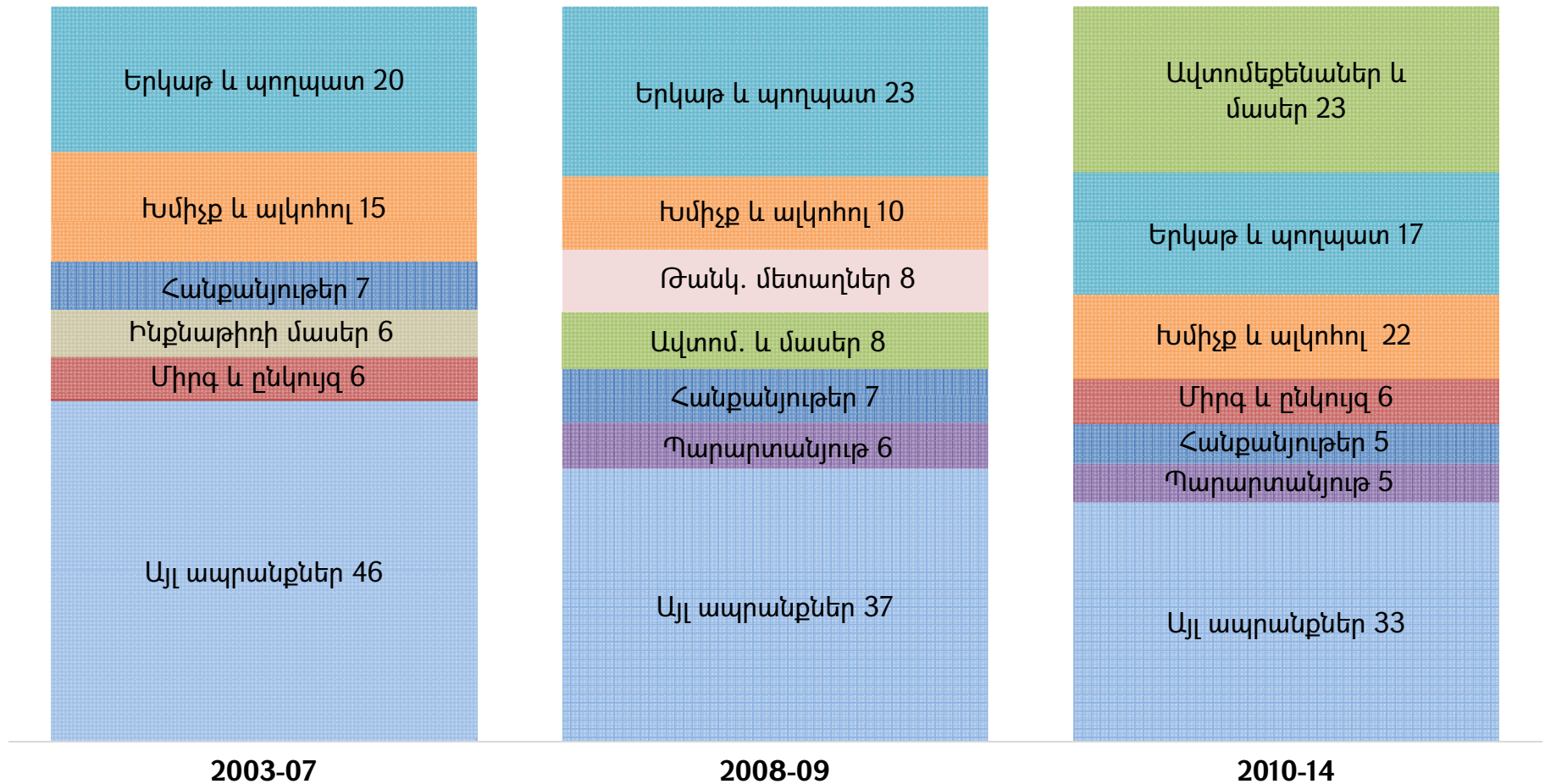
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

Արտահանման կառուցվածքն ըստ երկրների, 2014թ տոկոս

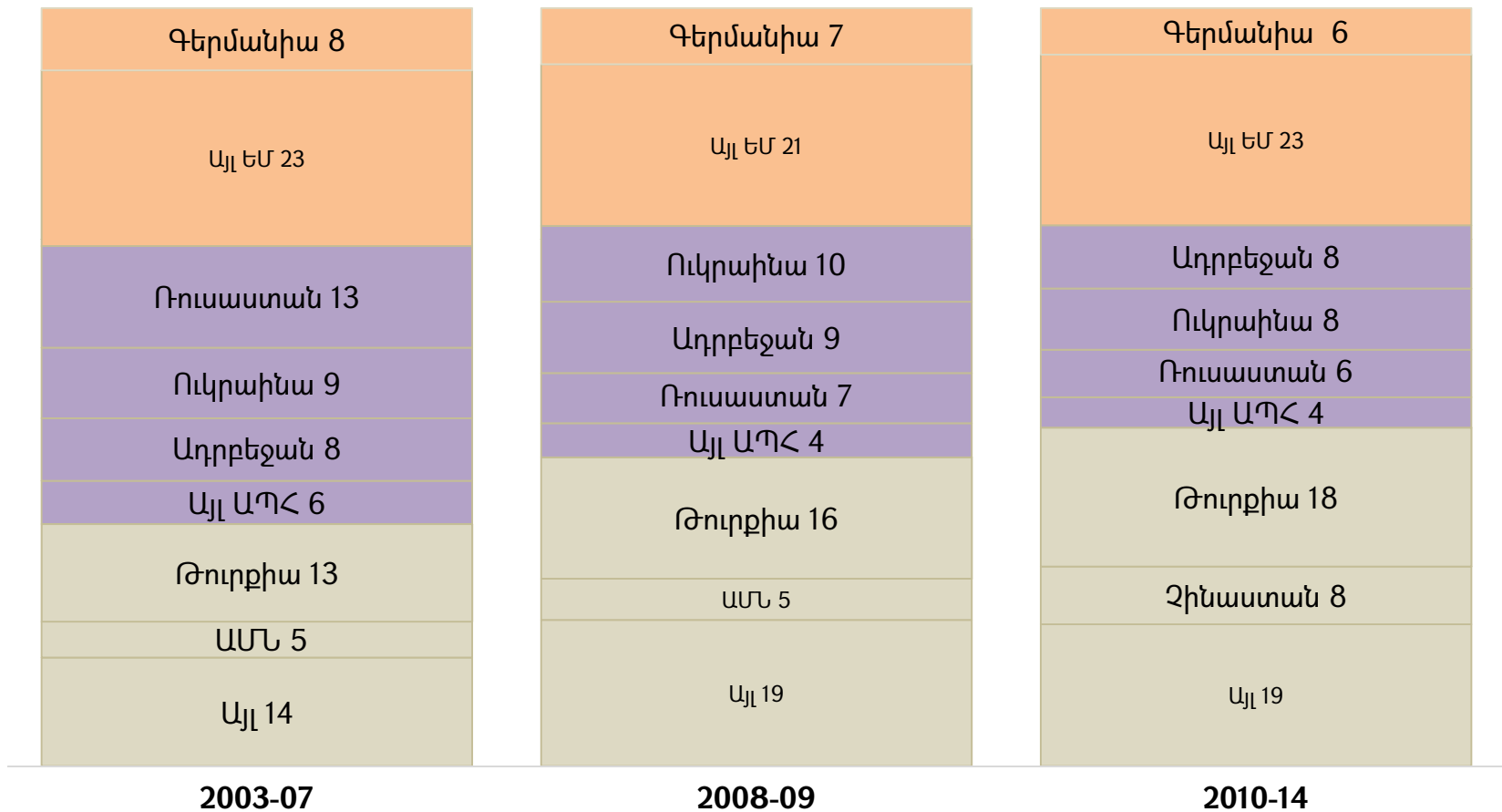
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

Արտահանման կառուցվածքն ըստ ապրանքախմբերի, տոկոս

Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

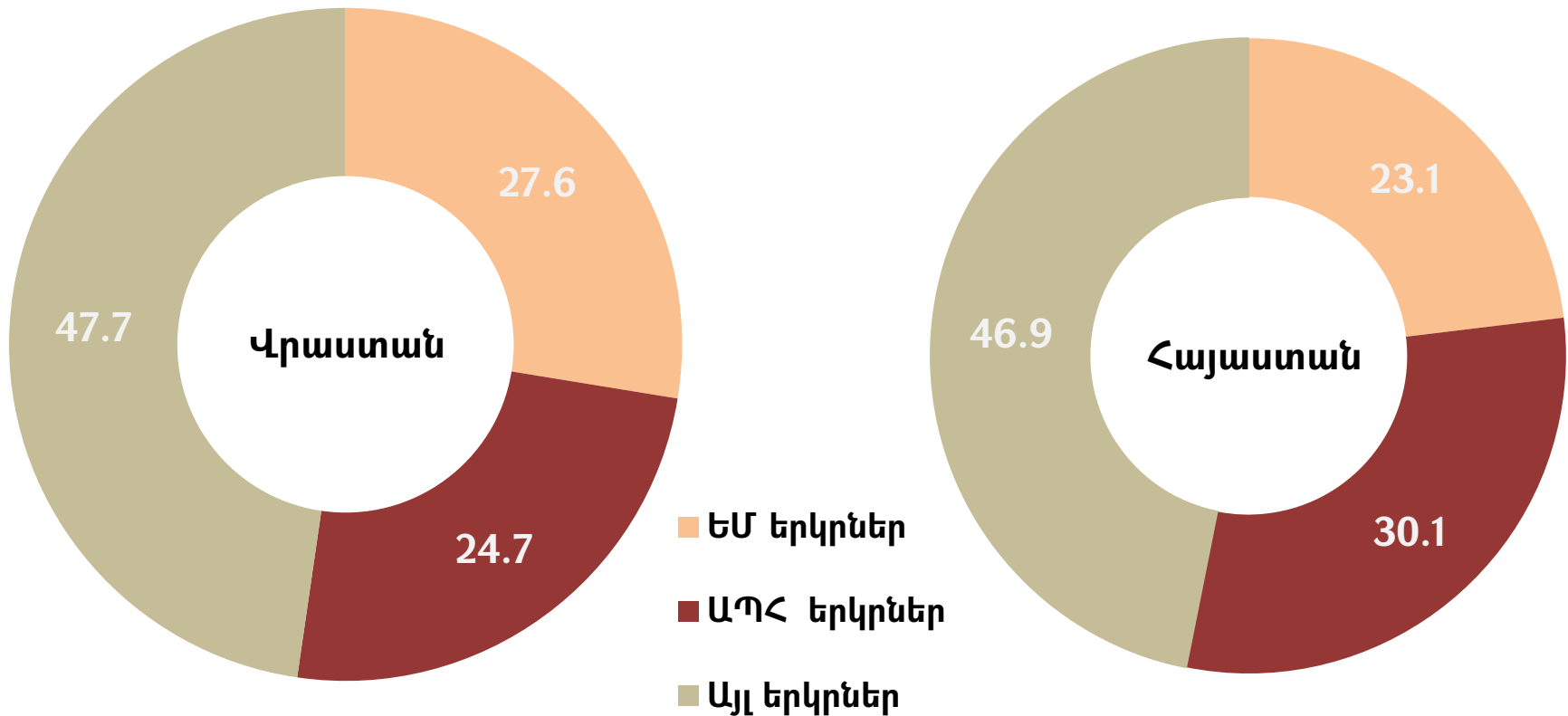
Ներմուծման կառուցվածքն ըստ երկրների, տոկոս

■ Այլ երկրներ   ■ ԱՊՀ   ■ ԵՄ

Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

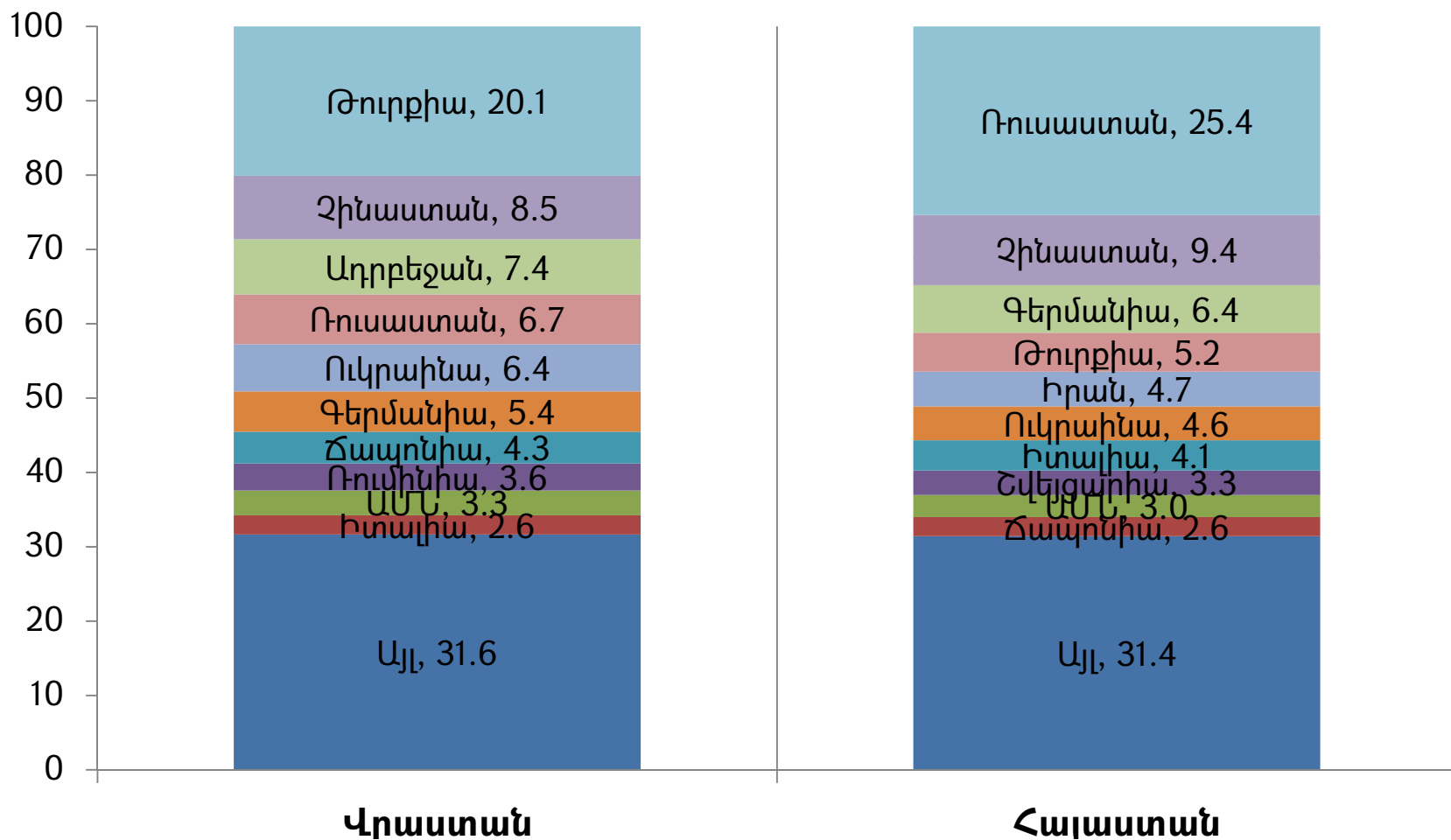
Ներմուծման կառուցվածքն ըստ երկրների խմբերի, 2014թ տոկոս

Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

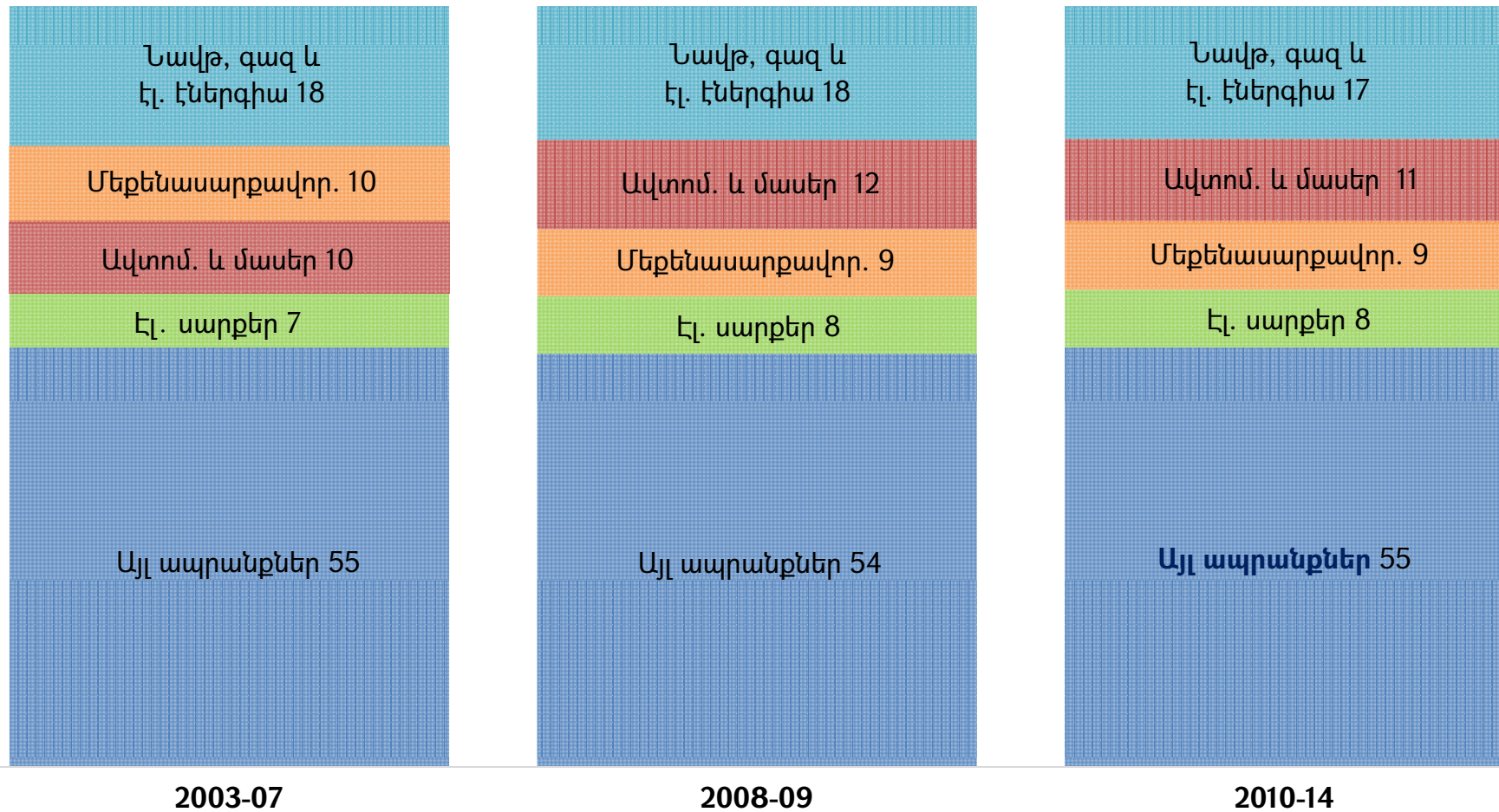

Ներմուծման կառուցվածքն ըստ երկրների, 2014թ տոկոս

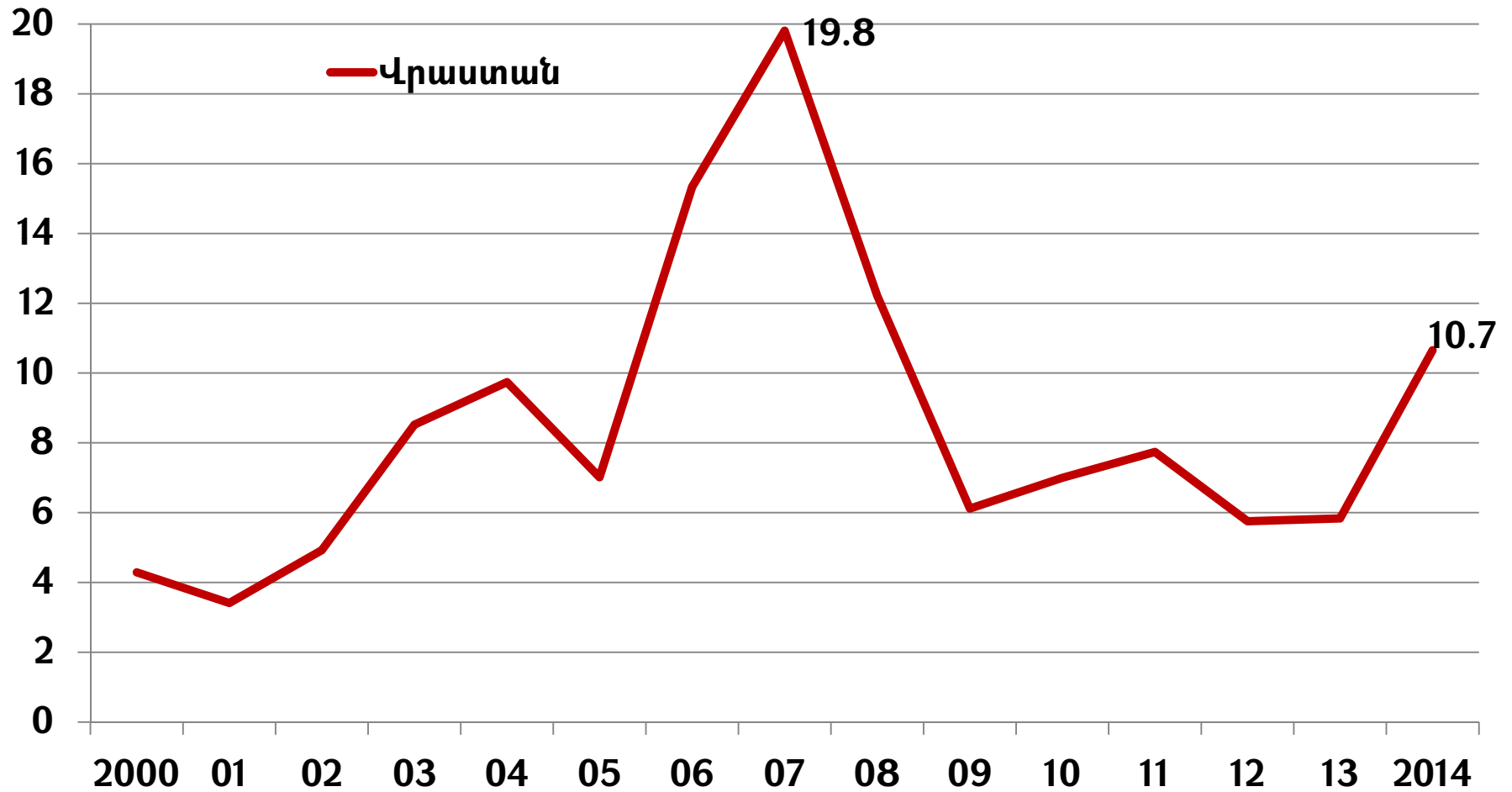
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

Ներմուծման կառուցվածքն ըստ ապրանքախմբերի, տոկոս

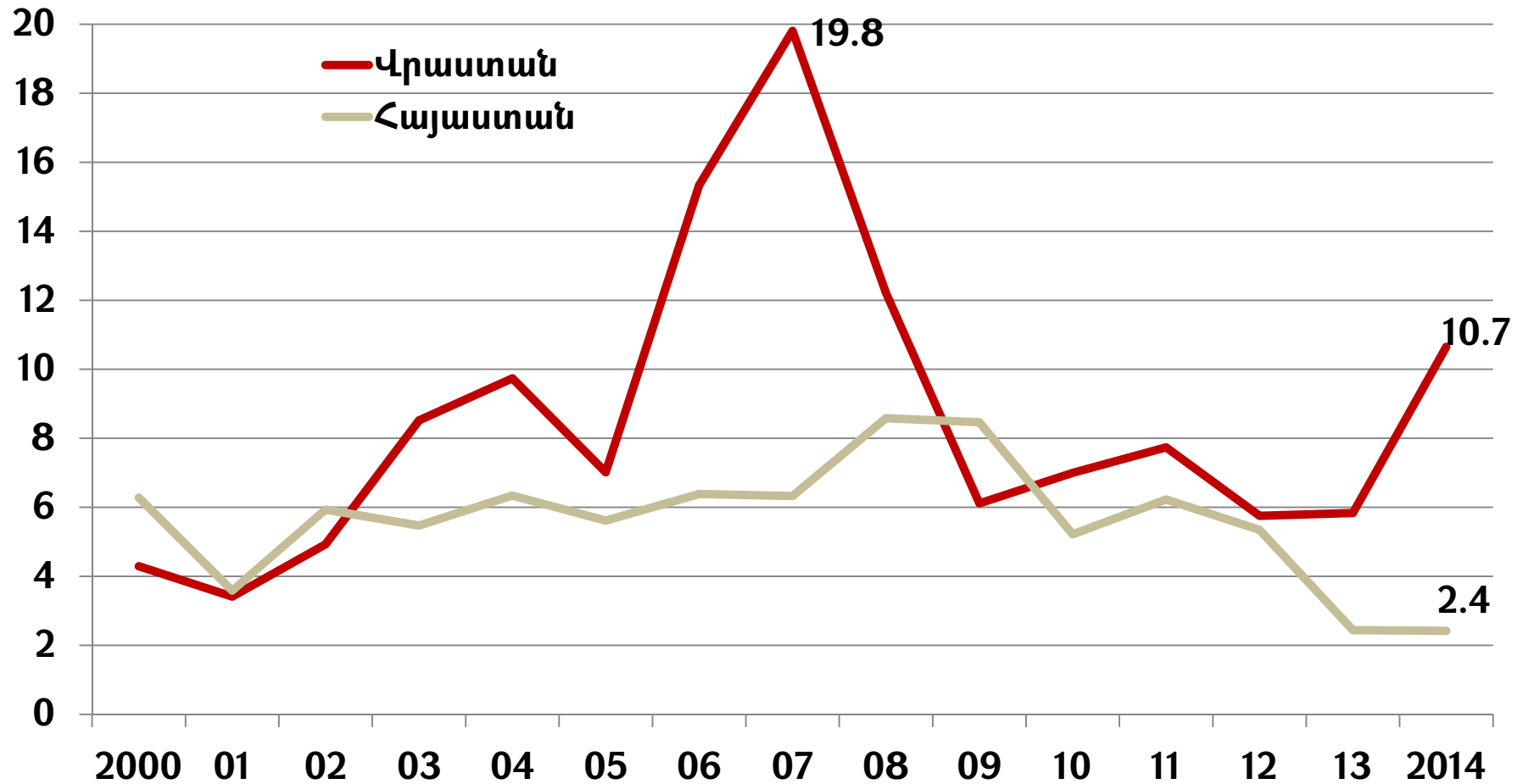
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ

Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները Վրաստանում, ՀՆԱ-ի նկատմամբ տոկոս

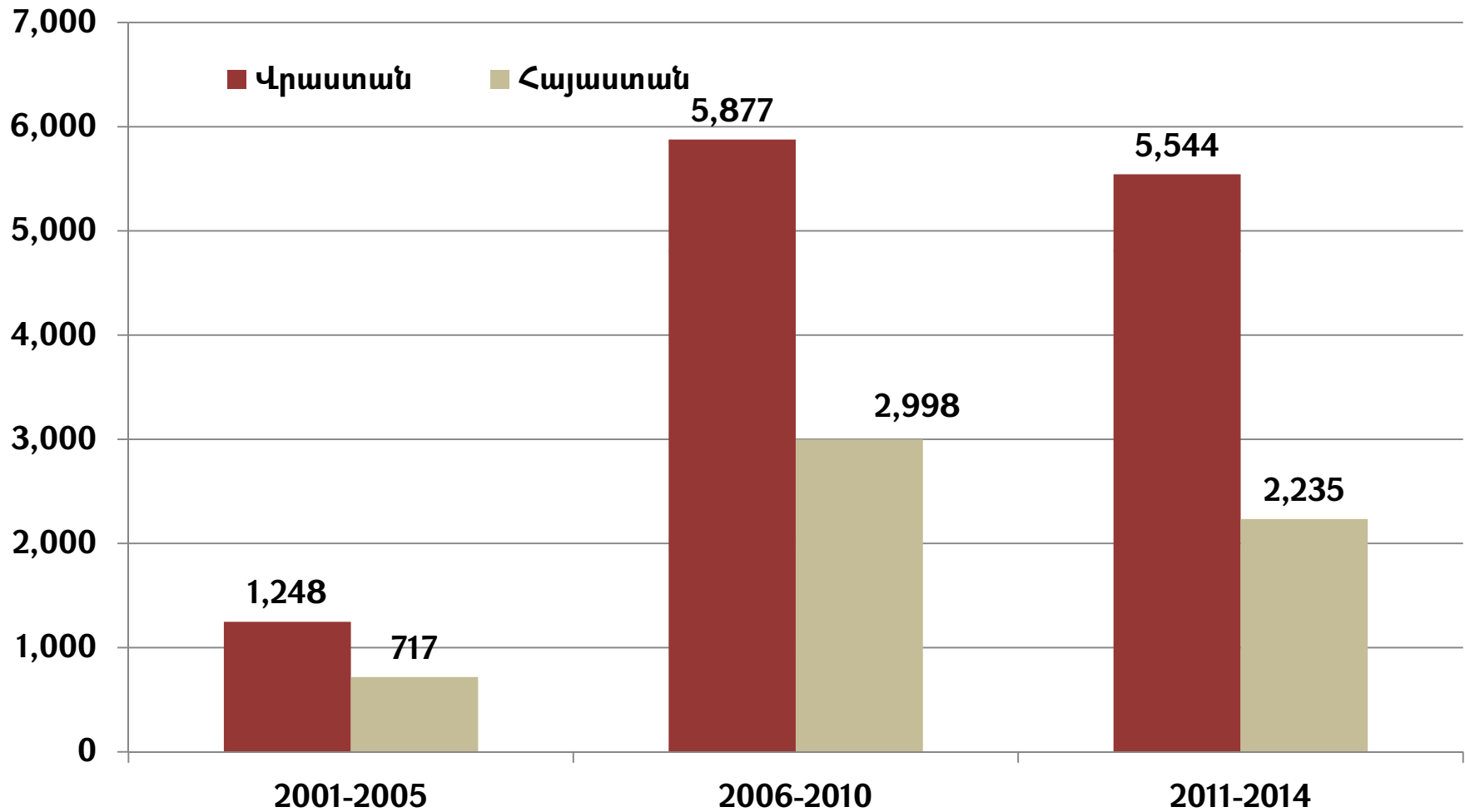
Աղբյուրը՝ ՎԱՎԳ և ՏԶՀԿ հաշվարկներ

Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները Հայաստանում և Վրաստանում, ՀՆԱ-ի նկատմամբ տոկոս

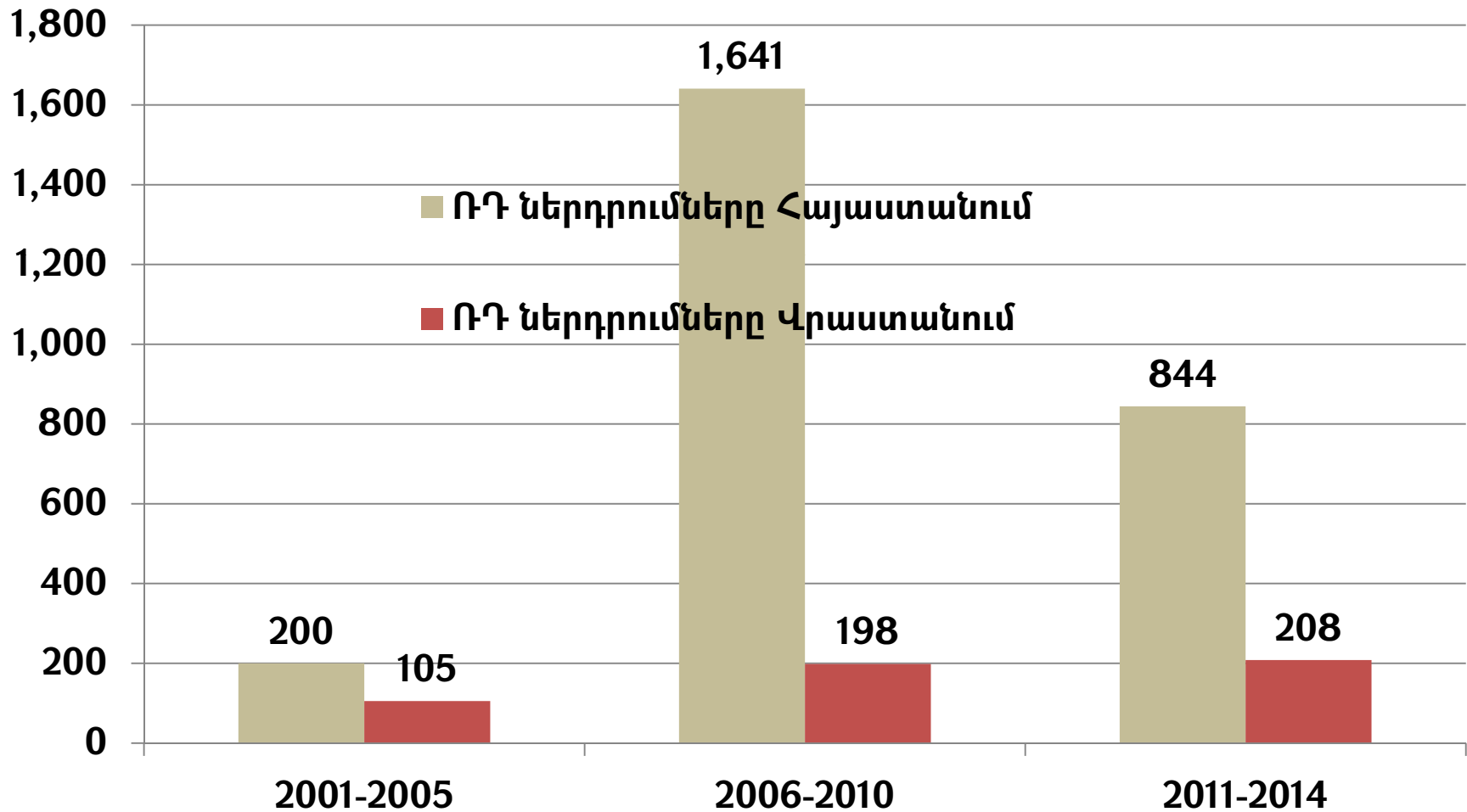
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ և ՏՁՀԿ հաշվարկներ

Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ներհոսքը վերջին հնգամյակներում, մլն ԱՄՆ դոլար

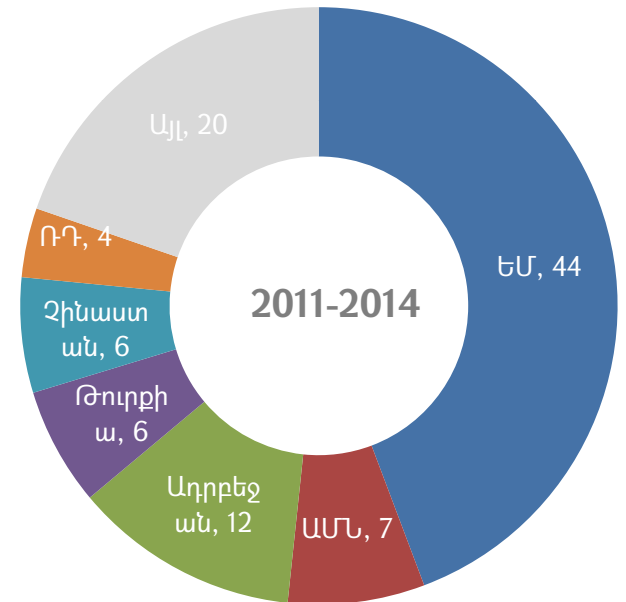
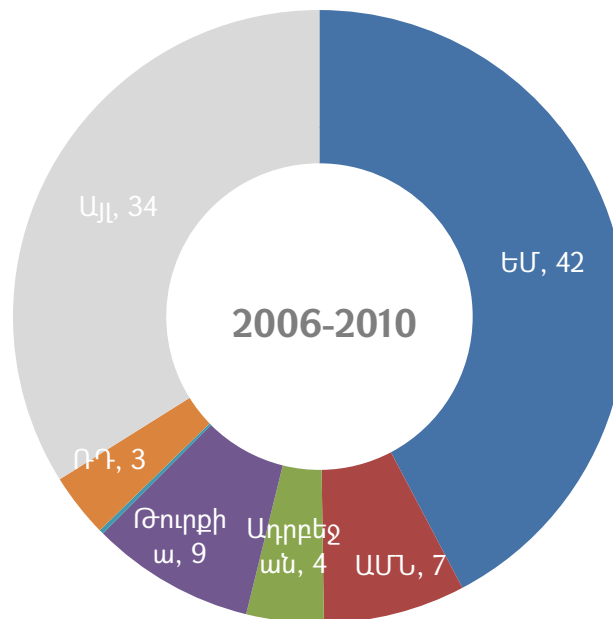
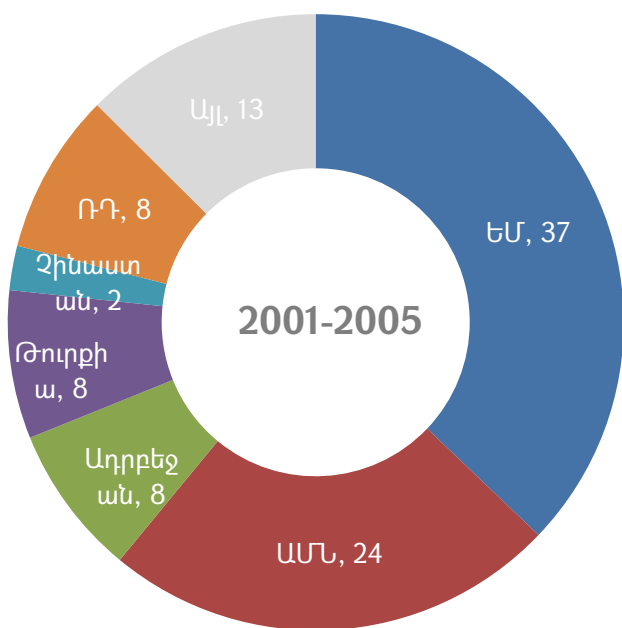
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ և ՏԶՀԿ հաշվարկներ

Ռուսաստանի կողմից ներդրումները, մլն ԱՄՆ դոլար

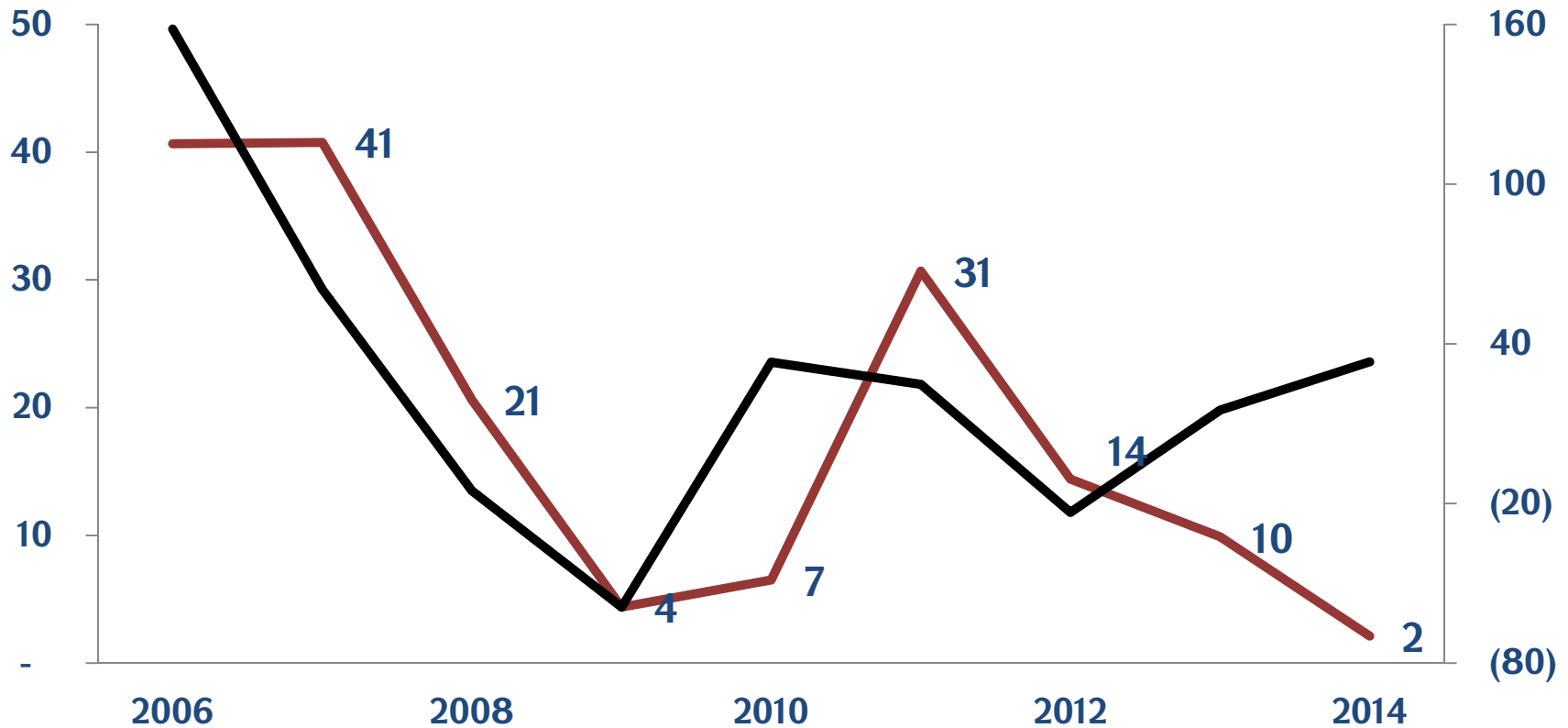
Աղբյուրը՝ ՀՀ ԱՎԾ, ՎԱՎԳ և ՏՀՀԿ հաշվարկներ

Վրաստանում օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ներհոսքը ըստ երկրների, տոկոս

Աղբյուրը՝ ՎԱՎԳ և ՏՀՀԿ հաշվարկներ

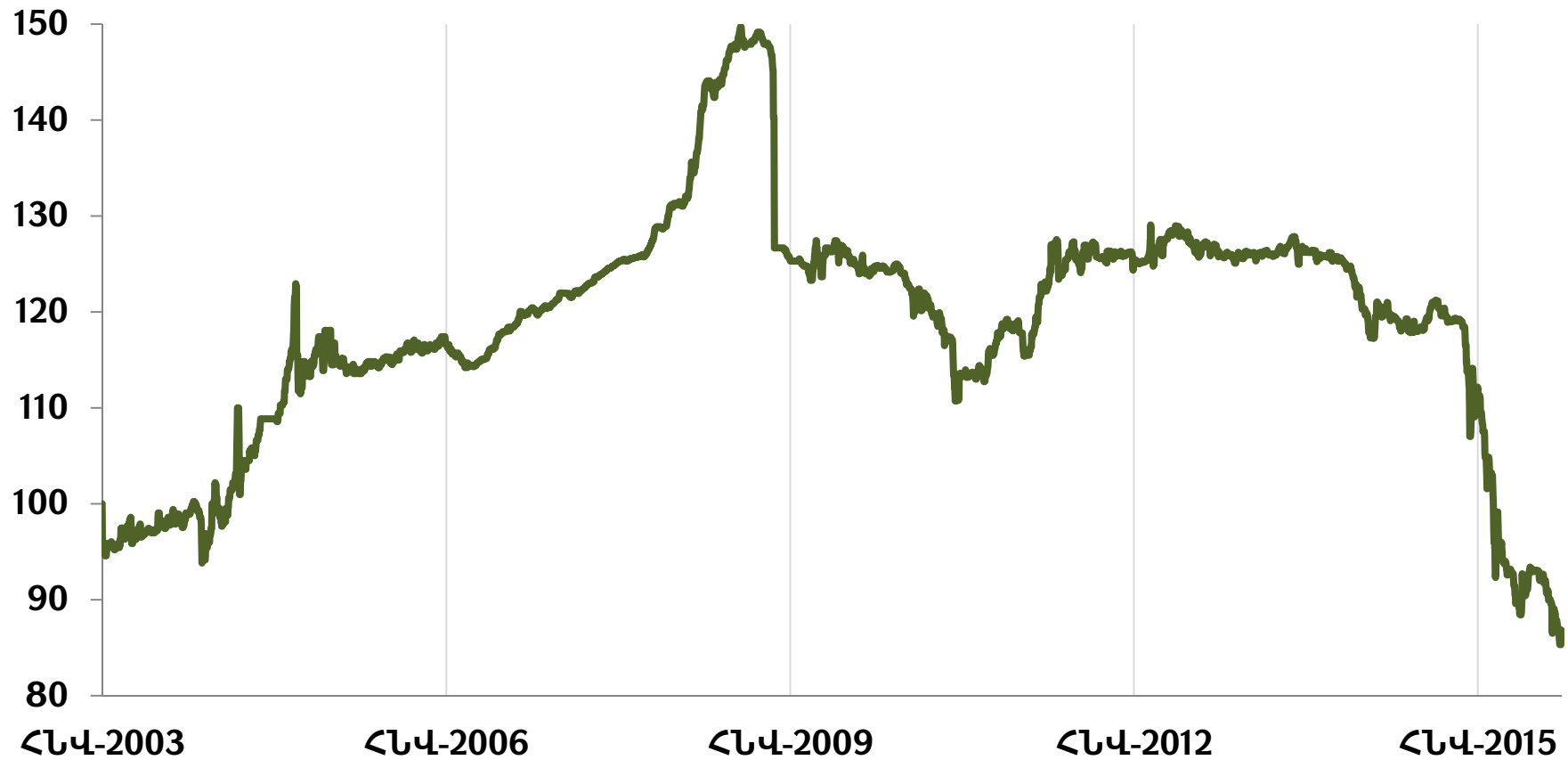
Դրամական հոսքերի աճի տեմպերը 2003-2014 թվականներին, տոկոս

- Դրամական փոխանցումների աճի տեմպ, ծախս առանցք
- Ուղղակի ներդրումների աճի տեմպ, աջ առանցք

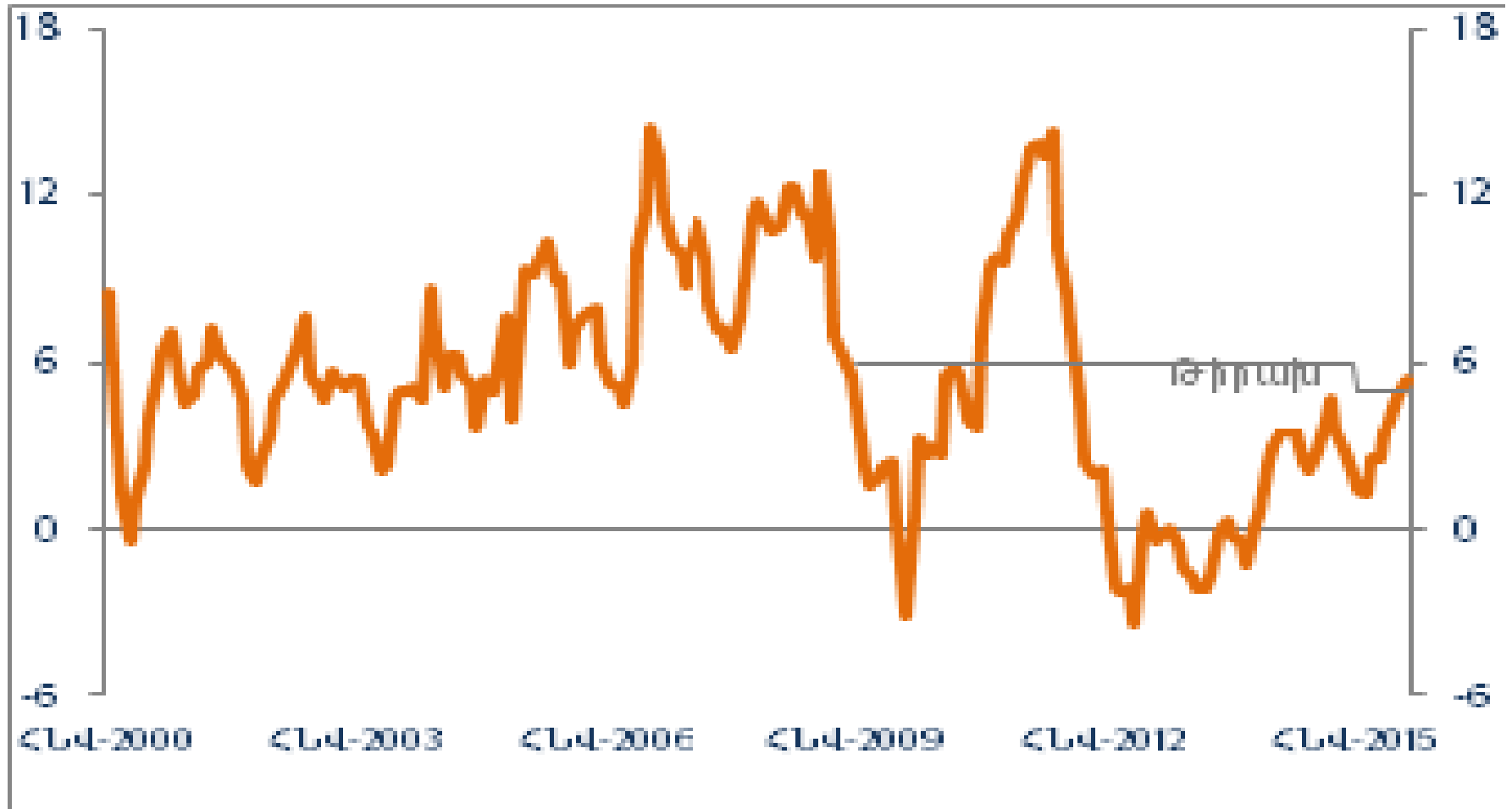

Դոլար/լարի փոխարժեքի օրական փոփոխության ինդեքսը, 2002=100

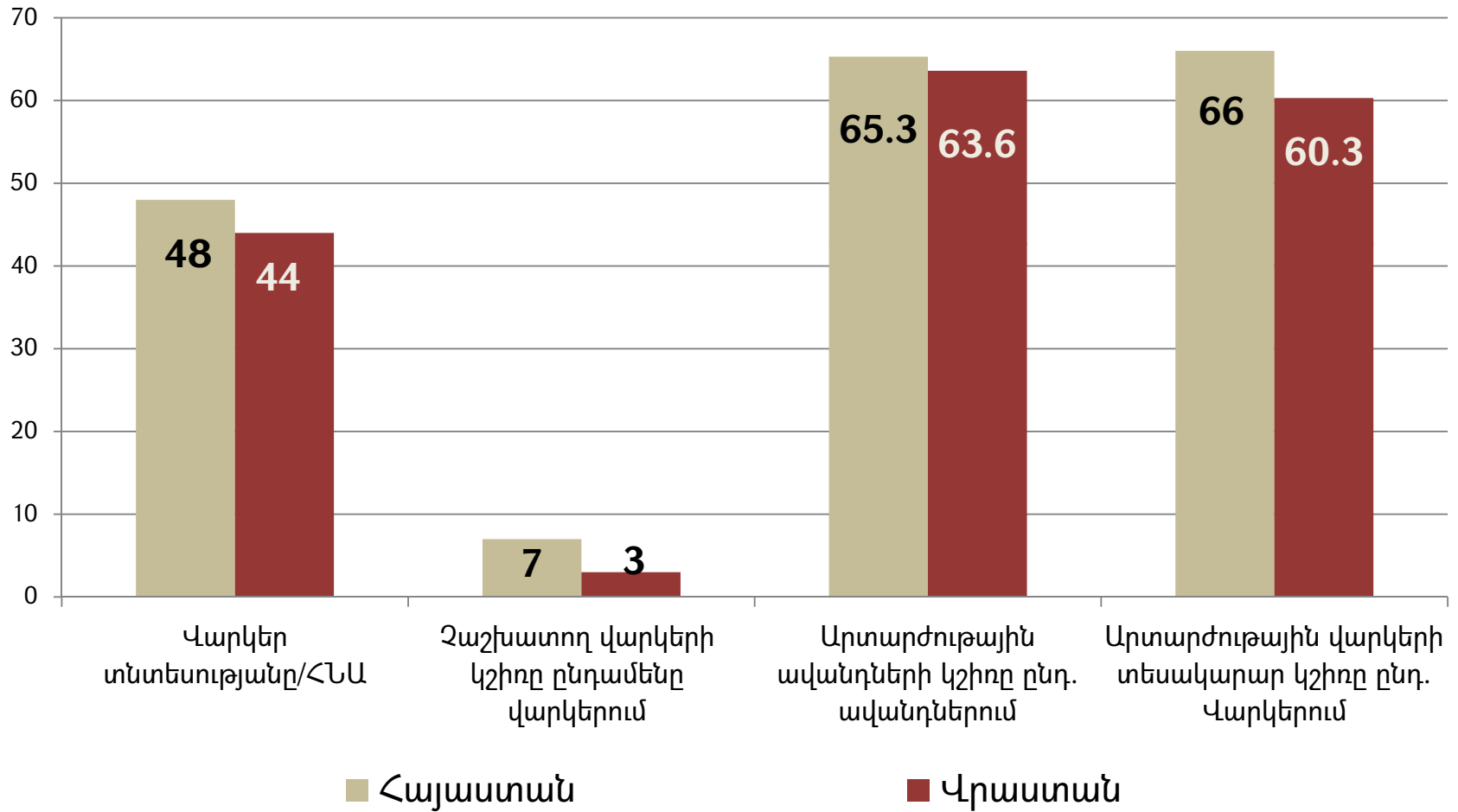
Աղբյուրը՝ Վրաստանի Ազգային բանկ

Գնաճի դինամիկան 2000-2015 թվականներին, նախորդ տարվա նույն ամսվա համեմատ, տոկոս

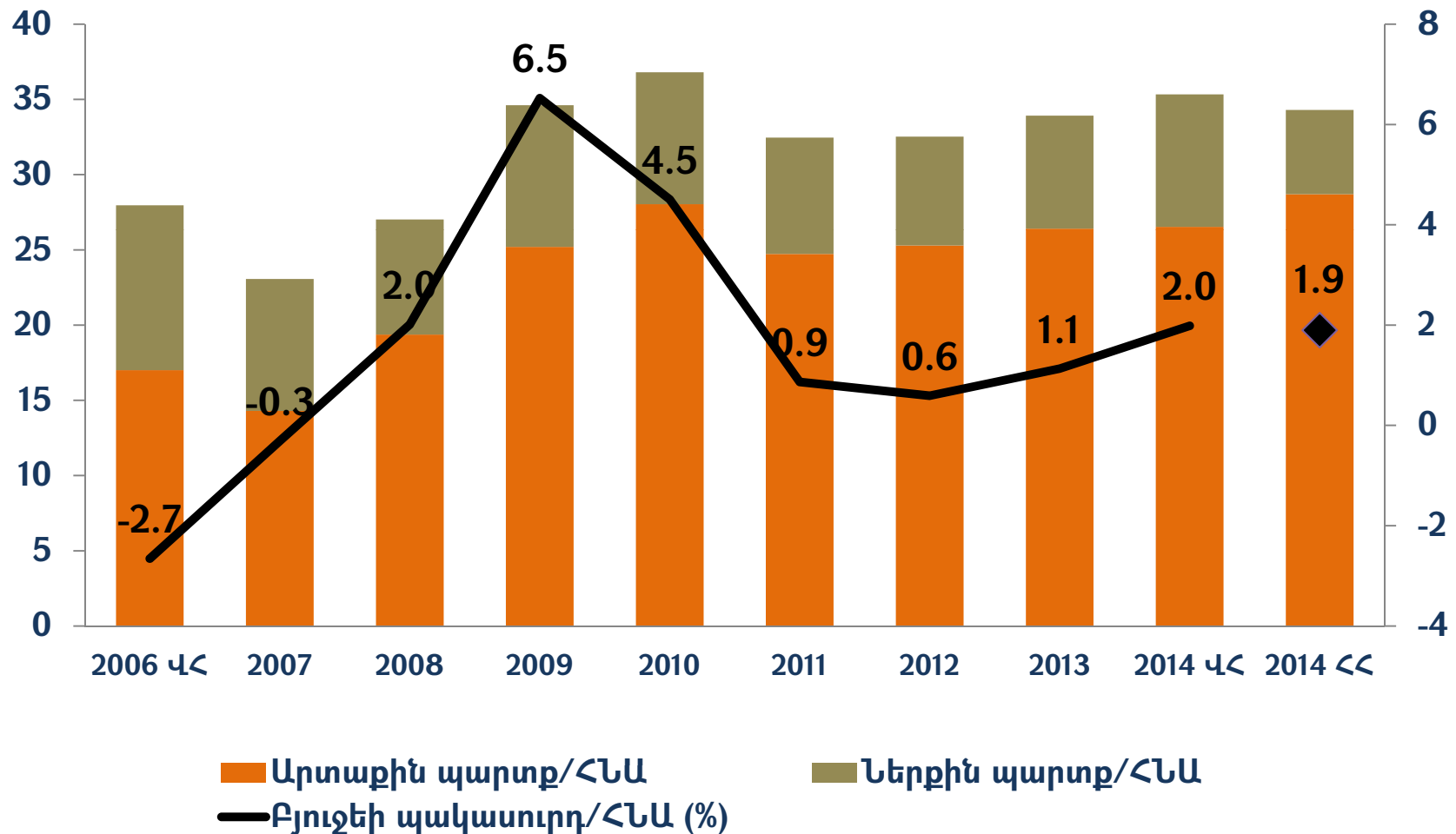

Աղբյուրը՝ Կրաստանի Ազգային բանկ

Ֆինանսական միջնորդություն

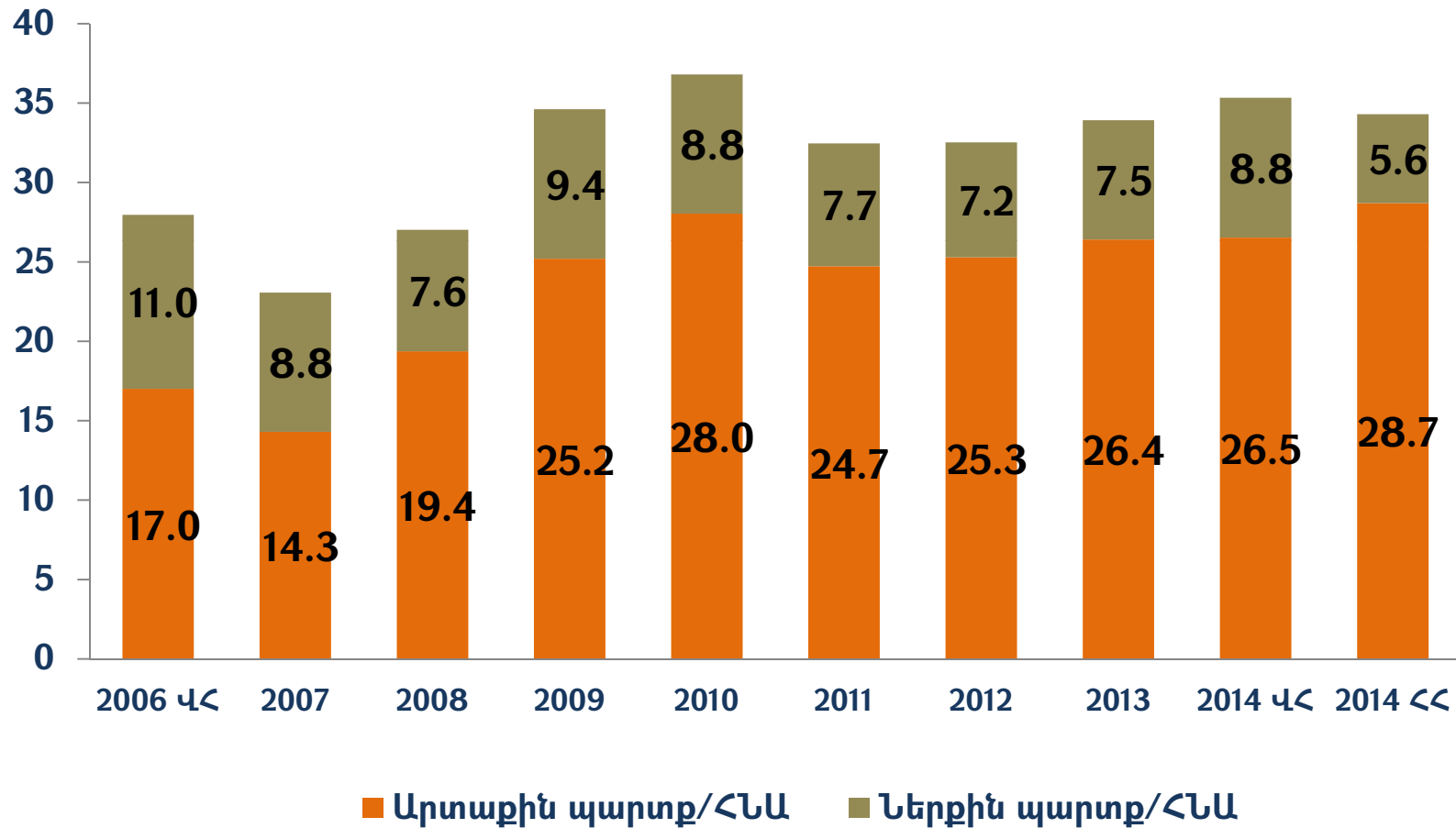

Բյուջեի պակասուրդը և պետական պարտքը 2006-2014 թվականներին, տոկոս

Աղբյուրը՝ Վրաստանի Ֆինանսների նախարարություն, ՎԱՎԳ, ՀՀ ՖՆ, ՀՀ ԱՎԾ

Բյուջեի պակասուրդը և պետական պարտքը 2006-2014 թվականներին, տոկոս

Աղբյուրը՝ Վրաստանի Ֆինանսների նախարարություն, ՎԱՎԳ, ՀՀ ՖՆ, ՀՀ ԱՎԾ

Վրաստանի մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների կանխատեսումներ

	Փաստացի	Կանխատեսում			
		ԱՄՀ*		ԱԶԲ**	
	2014	2015	2016	2015	2016
ՀՆԱ-ի աճ, տոկոս	4.8	2.0	3.0	2.0	2.5
Գնաձ (միջին), տոկոս	3.1	3.0	5.0	4.3	5.0
Ընթացիկ հաշիվ, ՀՆԱ-ի տոկոս	-9.8	-11.5	-12.0	-10.5	-10.0

*IMF Data Portal: MCD REO May 2015

**ADB. Asian development outlook 2015 update

Վրաստանի մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների կանխատեսումներ

	2014	2015	2016*	2017*
Հայաստան	3.5	3.0	1.9	2.5
Վրաստան	4.8	2.8	2.5	4.5

*Կանխատեսում, IMF, WEO

Տնտեսական քաղաքականության ամփոփ ակնարկ

- Կրճատողական հարկաբյուջետային քաղաքականություն՝ տարեցտարի կրճատելով բյուջեի պակասուրդը
- Հարկային քաղաքականության և հարկային վարչարարության բարելավում (2005թ. հարկային պարզեցված օրենսգիրք, ընդլայնվեց հարկման բազան, պարզեցվեց հարկային վարչարարությունը)
- Ազատական առևտրային և ներդրումային ռեժիմներ
- Ազատ առևտրի համաձայնագրեր բոլոր ԱՊՀ և հարևան երկրների հետ:
- «Արտոնությունների ընդհանրացված և համալրված համակարգ (GSP+)» արտոնյալ առևտրային ռեժիմ
- Ռուսաստանի հետ առևտրի վերականգնում և շեշտակի աճ
- 2014 թվականի հունիսի 26-ին ստորագրվեց ԵՄ-Վրաստան Ասոցացման համաձայնագիրը և վերջինի մաս կազմող «Խոր և համապարփակ ազատ առևտրի գոտու» վերաբերյալ համաձայնագիրը
- Էներգետիկ համակարգի բարելավում («Սևծովյան բաշխիչ ցանցերի», 2014թ. Փարավանիի և Կազբեգի հիդրոէլեկտրակայանների գործարկում):
- Ենթակառուցվածքների զարգացման նախագծեր (Անակլիա նավահանգստի կառուցում, մեկնարկը 2016թ.):

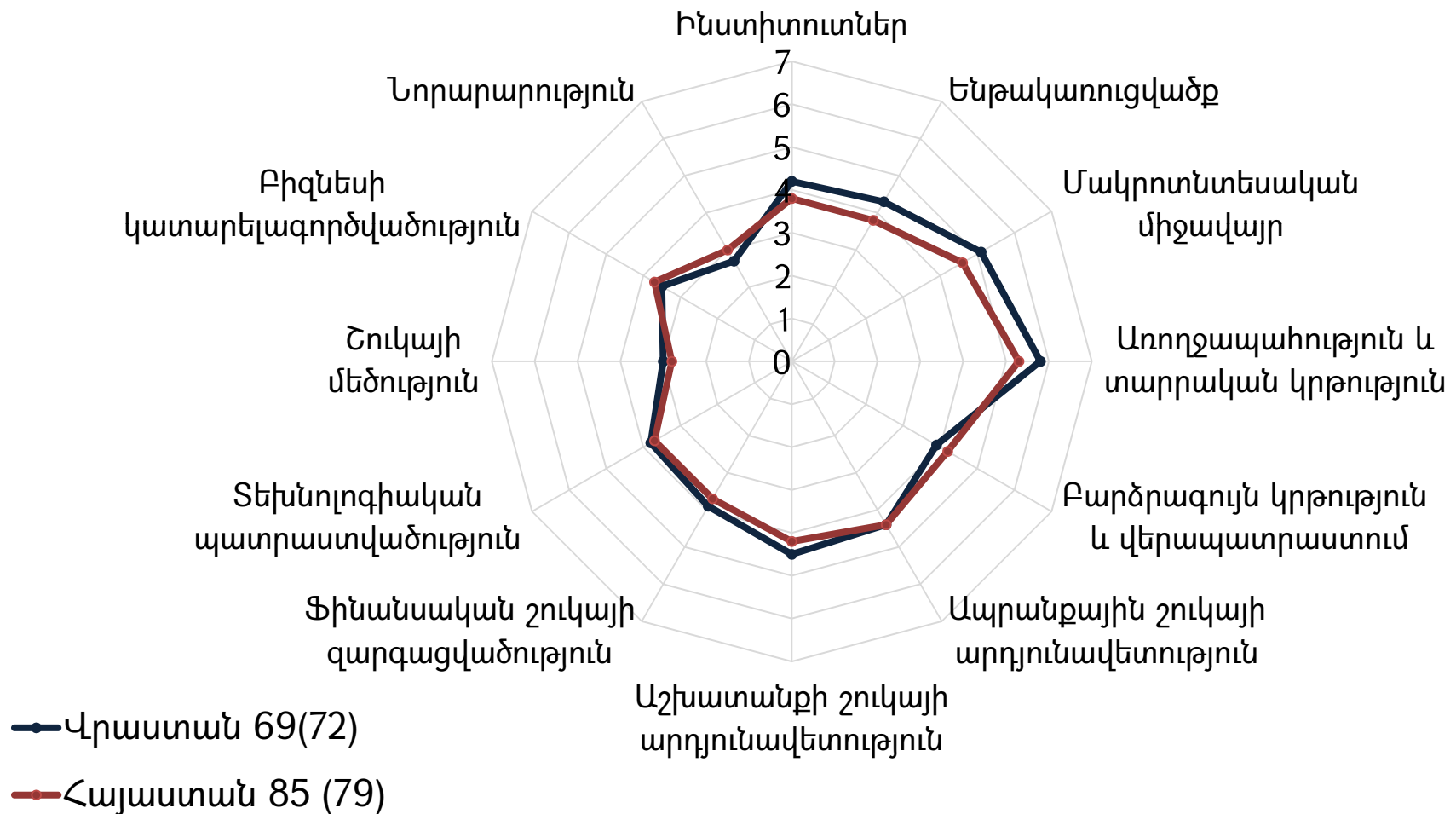
Միջազգային համադրումներ և վարկանիշեր. Երկրի վարկանիշ

		Վրաստան	Հայաստան
Moody's	Երկարաժամկետ վարկանիշ	Ba3	Ba3
	Հեռանկար	դրական	բացասական
	Վերանայման ամսաթիվ	17/4/2015	24/7/2015
Fitch	Երկարաժամկետ վարկանիշ	BB-	B+
	Հեռանկար	կայուն	կայուն
	Վերանայման ամսաթիվ	22/8/2014	15/1/2015

Միջազգային համադրումներ և վարկանիշեր. Բիզնեսի վարում

	Վրաստան	Հայաստան
Doing Business վարկանիշ: 2015 (2014)	15 (14)	45 (49)
Բիզնեսի հիմնում	5 (4)	4 (5)
Շինարարական թույլտվությունների ստացում	3 (3)	81 (82)
Էլեկտրականության միացում	37 (36)	131 (132)
Սեփականության գրանցում	1 (1)	7 (7)
Վարկերի հասանելիություն	7 (5)	36 (30)
Ներդրողների պաշտպանություն	43 (43)	49 (48)
Հարկերի վճարում	38 (22)	41 (73)
Միջազգային առևտուր վարելու դյուրինություն	33 (31)	110 (124)
Պայմանագրերի կիրարկում	23 (23)	119 (119)
Անվճարունակության հարցերի կարգավորում	122 (133)	69 (67)

Միջազգային համադրումներ և վարկանիշեր. Գլոբալ մրցունակության համթիվը

Միջազգային համադրումներ և վարկանիշեր. Կոռուպցիայի ընկալման համաթիվ

	Վրաստան	Հայաստան
Կոռուպցիայի ընկալման համաթիվ (2014թ.)	52 (49)	37 (36)
Դիրք	50 (55)	94 (94)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

www.EDRC.am
info@edrc.am